

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 6.7.2011
KOM(2011) 414 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

**Årsberetning 2011 om gennemførelsen af Den Europæiske Unions politikker for
udvikling og ekstern bistand i 2010**

{SEK(2011) 880 endelig}

Vanskelige rammebetingelser

I 2010 begyndte verden så småt at komme sig efter den finansielle og økonomiske krise i 2008 - 2009. Fremskridtet var ulige fordelt og spredt. De udviklede økonomier, såsom USA, Japan og Den Europæiske Union, fremviste en beskeden vækst. De nye vækstlande med Kina, Indien, Rusland og Brasilien i spidsen tegnede sig for den stærkeste fremgang. Udviklingslandene, især lavindkomstlande, der var hårdest ramt af krisen, havde kun ringe mulighed for økonomisk ekspansion. Nogle af dem var de første til at lide under en ny stigning i verdensmarkedspriserne på råvarer, energi og fødevarer, der fandt sted i løbet af året. De var ikke i stand til at skabe eller udnytte nye økonomiske muligheder hjemme eller i udlandet. Samtidig voksede verdens befolkning med 79,3 mio., hovedsagelig i udviklingslandene. Chancerne for at nå årtusindudviklingsmålene (MDG) senest i 2015, der var aftalt som frist, blev forskertset.

Som følge heraf steg arbejdsløsheden og fattigdommen i de fattige lande, hvilket påvirkede yderligere 120-150 mio. mennesker på verdensplan i 2009-2010. Navnlig unge mennesker følte virkningerne, der øgede de sociale spændinger og migrationspresset. Regeringerne i de fleste udviklingslande havde ikke ressourcer til at anvende konjunkturudjævrende politikker. De var derfor nødt til at reducere deres budgetunderskud ved at skære i udgifterne. Dette indvirkede negativt på programmerne på det sociale område samt sundheds- og uddannelsesområdet og udvidede kløften mellem rig og fattig. Indkomstuligheden voksede også i både de udviklede lande og udviklingslandene.

Det var baggrunden for EU's bestræbelser i 2010 på at yde mere og bedre bistand og på at yde den hurtigere og mere effektivt. En fast bestanddel i EU's udviklingsbistand i løbet af året var, at der skulle ydes maksimal støtte til den globale og lokale indsats for at nå årtusindudviklingsmålene. Hensigten var at forhindre, at fremskridtet skulle blive bremsset på grund af krisen, og at konsolidere det, der var blevet opnået. EU var en vigtig aktør på FN's MDG-topmøde i september, hvor det blev besluttet at fordoble indsatsen for at nå årtusindudviklingsmålene fuldt ud senest i 2015.

Årtusindudviklingsmålene skulle holdes på sporet

Dette var den største begivenhed for årtusindudviklingsmålene i 2010. EU spillede en vigtig rolle forud for og under topmødet. For at understrege sin vilje til at støtte de globale bestræbelser bebudede EU under mødet et MDG-initiativ til et beløb af 1 mia. EUR til intensivning af sin bistand med henblik på at hjælpe partnerne i landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS) med at nå årtusindudviklingsmålene, især de lande, der var sakket længst agterud.

EU er fast besluttet på at fastholde støtten til sine MDG-politikker, selv om dets bistand kommer under pres, efterhånden som regeringerne skærer ned på udgifterne for at reducere deres budgetunderskud.

Resultaterne for de otte årtusindudviklingsmål (MDG) har varieret betydeligt. Der er f.eks. sket gode fremskridt med opnåelse af grundlæggende uddannelse til alle (MDG 2) og adgang til rent drikkevand (MDG 7). 1,4 mia. mennesker lever dog fortsat i den yderste fattigdom, og man er alvorligt bagud med flere MDG'er. Der skal i højere grad fokuseres på forbedring af sundheden for mødre (MDG 5) og adgang til ordentlige sanitære forhold (en del af MDG 7). Afrika syd for Sahara er kommet bagud med hensyn til de fleste MDG'er.

I april 2010 forelagde Europa-Kommissionen en række konkrete forslag til en EU-handlingsplan, som skulle hjælpe udviklingslandene med at nå deres årtusindudviklingsmål til tiden. Denne 12-punkts-handlingsplan giver prioritet til de lande, der er længst bagud, herunder dem, der er ramt af konflikt eller er i andre sårbare situationer. Planen blev ledsaget af fem arbejdsdokumenter, der igen analyserede fremskridtene med årtusindudviklingsmålene, udviklingsfinansiering, bistandseffektivitet, støtte til handel og sammenhæng i politikkerne. Andre bidrag fra Kommissionen vedrørende fødevarerikkerhed, global sundhed, skat til finansiering af udvikling, uddannelse og ligestilling mellem kønnene indgik i EU's oplæg til FN-statustopmødet.

I slutdokumentet gav topmødedeltagerne tilsagn om at fordoble deres indsats for at nå årtusindudviklingsmålene inden fristen i 2015. Tilsagnene kom fra både de udviklede lande og udviklingslandene og tilførte MDG-processen ny dynamik. En lovende måde at opnå det er ved at tilskynde udviklingslandene til at tilvejebringe flere indenlandske midler til finansiering af deres egen udvikling, f.eks. ved at forbedre deres evne til at forhøje skatteprovenuet i overensstemmelse med principperne for god forvaltningspraksis på skatteområdet. I den forbindelse vedtog Kommissionen i april 2010 en meddelelse¹ om styrkelse af forbindelsen mellem skatte- og udviklingspolitikken og fremme af god forvaltningspraksis på skatteområdet (gennemsigtighed, udveksling af oplysninger og fair skattekonkurrence). Den arbejder på at etablere et partnerskab med African Tax Administration Forum (det afrikanske skattevæsenforum). EU forpligter sig også til at støtte udvidelsen af den private sektor i udviklingslandene.

Mere effektivt samarbejde

Lissabontraktaten kræver, at EU i alle sine politikker tager hensyn til udviklingssamarbejdsmålene. Kommissionen udsendte i april et arbejdsprogram om politiksammenhæng med henblik på udvikling for perioden 2010-2013². Målet er yderligere at forbedre sammenhængen mellem udviklingsbistand og andre relevante EU-politikområder af relevans for de eksterne forbindelser såsom handel, skat og finanser, fødevarerikkerhed, klimaændringer, migration og sikkerhed.

Europa-Kommissionen tog flere initiativer til at forbedre sine udviklingspolitikker. Disse omfatter offentlige høringer om den rolle, EU's bistand skal spille til støtte for inklusiv vækst og bæredygtig udvikling (se tekstboks), og om den rolle, EU's eksterne finansielle instrumenter skal spille. Med hensyn til høringen om disse instrumenter var målet at indsamle idéer og synspunkter om en bred vifte af spørgsmål, såsom merværdien af EU's finansielle engagement på visse områder, mulighederne for nye samarbejdsformer og implementeringsmekanismer med partnerlande samt effektiviteten, virkningen og synligheden af EU's eksterne bistand.

EU's fremtidige udviklingspolitik

I november 2010 lancerede Kommissionen en offentlig debat med offentliggørelsen af sin grønne bog "EU's udviklingspolitik til støtte for inklusiv vækst og bæredygtig udvikling"³. Den fremlagde nogle muligheder for, hvordan man kan gøre EU's udviklingspolitik til en

¹ KOM(2010) 163 endelig af 21.4.2010.

² SEK(2010) 421 endelig af 21.4.2010.

³ KOM(2010) 629 endelig.

katalysator for udviklingslandenes kapacitet til at skabe inklusiv og bæredygtig vækst og mobilisere deres økonomiske, naturlige og menneskelige ressourcer til støtte for strategierne til nedbringelse af fattigdom. Grønbogen så nærmere på muligheden for udvikling af partnerskaber for inklusiv vækst med inddragelse af den offentlige og private sektor og på klimaændringer, energi- og miljøpolitik som drivkraft for bæredygtig udvikling samt på den rolle, som landbrug og biodiversitet spiller for opnåelse af fødevarer sikkerhed og vækstskabelse.

Resultaterne af denne høring vil indgå i Kommissionens politikforslag senere i 2011, herunder dem, der vedrører modernisering af EU's udviklingspolitik.

Kommissionen lancerede også en offentlig høring om ydelse af EU-bistand i form af budgetstøtte⁴. Formålet hermed var at tage ved lære af mere end et årtis ydelse af budgetstøtte, og der blev opfordret til at fremlægge synspunkter og dokumentation om mulighederne i dette redskab og om, hvordan man kan forbedre dets kvalitet, nytteværdi og virkning.

Budgetstøtte er en mekanisme til overførsel af støttemidler til modtagerlandets statskasse, hvis det opfylder de aftalte betingelser for betaling. I 2010 udgjorde budgetstøtte 24 % (1,8 mia. EUR) af alle forpligtelser, der blev afholdt via EU-budgettet og EUF. Ved generel budgetstøtte forstås, at EU støtter gennemførelsen af en national udviklingsstrategi, og ved sektorspecifik budgetstøtte forstås, at EU finansierer bistand til partnerlandet inden for en bestemt sektor.

Et andet område under udvikling er kombinationen af tilskud og lån til finansiering af udviklingsbistand med henblik på at medtage mere lånefinansiering, især fra Den Europæiske Investeringsbank. På grund af de nuværende knappe tilskudsmidler kan disse blandingsmekanismer både være til gavn for modtagere og donorer i og med, at de bidrager til at opnå lettere adgang til finansiering med stor løftestangeffekt. Et eksempel herpå er det innovative blandingsinstrument, der er blevet lanceret inden for rammerne af energifaciliteten. Der er nu et beløb på 40 mio. EUR, der skal kombineres med finansiering fra medlemsstaterne og EIB, til rådighed for medfinansiering af projekter på mellemlang sigt, som har til formål at øge adgangen til bæredygtige energitjenester i AVS-landene. Kommissionen planlægger at udvide den innovative finansiering yderligere i sin indsats udadtil for at optimere EU-budgettets finansielle og politiske løftestangeffekt ved at tiltrække andre offentlige og private finansielle institutioner.

Effektiv støtte er et vigtigt redskab for gennemførelsen af årtusindudviklingsmålene. Hver eneste euro, der afsættes til udvikling, skal anvendes effektivt. EU er fast besluttet på at øge støtteeffektiviteten.

Udadtil koordinerer Kommissionen EU's holdninger vedrørende støtteeffektivitet på forskellige niveauer, herunder OECD, FN, G8 og G20. Arbejdet vil være relevant som forberedelse til FN's fjerde forum på højt niveau om bistandseffektivitet i Busan i Sydkorea i slutningen af november 2011.

I OECD var Kommissionen i 2010 medformand for gruppen vedrørende støtteeffektivitet under Komitéen for Udviklingsbistand (DAC), der søger at udvikle bedste praksis og politiksammenhæng blandt donorlandene. Kommissionen bidrog med input til større

⁴ KOM(2010) 586 endelig af 19.10.2010.

operationel effektivitet af brugen af landesystemer, arbejdsdeling, større gennemsigtighed i bistanden og større ansvarlighed samt bedre teknisk samarbejde.

Sammen med de 27 medlemsstater gennemførte Kommissionen den operationelle ramme for bistandseffektivitet, der blev aftalt i 2009, og som indeholder et sæt forpligtelser til at styrke gennemførelsen af principperne for bistandseffektivitet. I denne ramme fokuseres der bl.a. på arbejdsdelingen mellem donorerne, der skal reducere opsplitningen af støtteindsatsen. Kommissionen er ved at udarbejde et forslag, der skal synkronisere EU's og de enkelte landes programmeringscykluser på partnerlandniveau baseret på partnerlandenes strategier og deres programmeringscykluser.

En anden mekanisme til forbedring af arbejdsdelingen er den ordning, hvorved Kommissionen uddelegerer gennemførelsen af et bestemt projekt til en medlemsstat eller omvendt, afhængigt af hvem der bedst er i stand hertil.

Kommissionen foreslog ligeledes ti omfattende foranstaltninger til forbedring af støtteeffektiviteten, der fokuserer på tre prioriterede hovedområder: arbejdsdeling, anvendelse af landesystemer og forbedret teknisk samarbejde.

Med hensyn til kvaliteten af bistandsforvaltningen øgede Kommissionen tillige antallet af igangværende og afsluttede projekter, der blev overvåget i løbet af 2010, væsentligt. Den fremsatte forslag til Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Parlamentet om forenkling af udbuds- og tilskudsprocedurerne med henblik på tildeling og gennemførelse af projekter. Også uddannelsen af personalet blev intensiveret.

Senest foreslog Kommissionen at styrke Den Europæiske Investeringsbanks kapacitet til at støtte EU's udviklingsmål.

Tættere samarbejde med internationale donorer

I årets løb styrkede EU sit samarbejde med de traditionelle donorer og nye partnere. EU og USA blev på deres topmøde i november enige om at udvikle en fælles arbejdsplan for den landeinterne arbejdsdeling, gennemsigtighed og ansvarlighed og gennemføre den i udvalgte partnerlande i løbet af 2011. Den første årlige politikdialog om udvikling med Japan fandt sted i april. I forbindelse med det første initiativ nåede de nye vækstøkonomier og de udviklede økonomier på G20-topmødet i november i Seoul til enighed om en flerårig handlingsplan, der skulle overvinde de vigtigste hindringer for vækst, især i lavindkomstlande. Nye lande som Kina, Brasilien og visse arabiske stater har tilsluttet sig donorsamfundet og har bidraget med supplerende midler og nye metoder.

Kommissionen fortsatte kontakten, samarbejdet og dialogen med FN og Verdensbanken. Kommissionen og FN arbejder nu sammen i mere end 100 lande om projekter lige fra minerydning til sanitære forhold. I 2010 bidrog EU med 597 mio. EUR til FN og dets særorganisationer og med 192 mio. EUR til Verdensbanken. Samarbejdet med FN og Verdensbanken muliggør flere og større projekter, hvilket har positive følger for modtagerne og for effektiviteten af den måde, hvorpå bistanden ydes. Verdensbankens ekspertise har været særdeles værdifuld for budgetstøtten, forvaltningen af de offentlige finanser, gældsreduktionen og udviklingen af den private sektor.

EU's finansielle bestemmelser gør det muligt for internationale organisationer at forvalte EU-midler i overensstemmelse med deres egne procedurer under forudsætning af, at disse

opfylder EU's standarder for gennemførelse og tilsyn, og at EU om nødvendigt kan foretage stikprøvekontrol.

EU samarbejder også med Europarådet, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE) og Den Internationale Migrationsorganisation (IOM).

Deling af ansvaret med partnerne

Bistandseffektiviteten og årtusindudviklingsmålene indtog en fremtrædende plads i EU's samarbejde med dets partnere rundt omkring i verden i 2010. En række regionale og bilaterale topmøder blev afsluttet med EU-Afrika-topmødet i november i Tripoli. Topmødet vedtog anden handlingsplan (2011-2013) under den fælles Afrika-EU-strategi med henblik på at levere hurtige konkrete resultater på områder som årtusindudviklingsmål, handel, energi, fred og sikkerhed, god forvaltningspraksis og menneskerettigheder, regional integration og migration. Sideløbende hermed blev der lanceret eller videreført konkrete projekter. Listen over projekter omfatter indsatsen vedrørende håndvåben og lette våben, AVS-observationscentret for migration, Nyerere-programmet, Caprivi-elektricitetssamkørlingslinjen, det østafrikanske undersøiske kabelsystem, populariseringen af videnskab og teknologi, en vandredstilling om afrikansk kunst og fremme af offentlig deltagelse.

EU's flagskibsinitiativ for udviklingssamarbejde – nemlig partnerskabet med 79 lande i Afrika, Vestindien og Stillehavet – gik ind i en ny fase, da den reviderede Cotonouaftale trådte i kraft i november. I den reviderede aftale tilpasses partnerskabet til de globale forandringer og den regionale integrations stigende betydning, den gensidige afhængighed mellem sikkerhed og udvikling og de vedvarende udfordringer, som hiv/aids og fødevarerikkerhed udgør. Betalingerne fra Den Europæiske Udviklingsfond (EUF), der er den vigtigste kilde til finansiering af bistanden til AVS-staterne, nåede op på et rekordhøjt niveau på 3,32 mia. EUR i 2008 sammenlignet med 3,13 mia. EUR i 2009. Dermed er kursen lagt for 10. EUF, der blev lanceret i 2008, så den kan disponere over sine samlede midler efter den fastsatte plan, dvs. inden udgangen af 2013.

I 2010 stillede Kommissionen budgetstøtteprogrammer (495 mio. EUR) til rådighed for Afrika til fattigdomsbekæmpelse med et fortsat stærkt fokus på årtusindudviklingsmålene. Den fortsatte også bestræbelserne på at bekæmpe de kortsigtede finanspolitiske virkninger af den økonomiske krise for de mest sårbare lande gennem sårbarheds-FLEX-mekanismen, der gør det muligt at opretholde fattigdomsfokuserede programmer på trods af strammere budgetter. EU har været aktiv i bekæmpelsen af sult i Afrika via sin fødevarerfacilitet og sine særlige fødevarerikkerhedsprojekter. Mange EU-projekter i området er også direkte rettet mod sundhedsrelaterede årtusindudviklingsmål. EU fortsatte sin indsats i sårbare lande og spiller en ledende rolle i sektorer som demokratiske styreform, retsvæsen, reform af sikkerhedssektoren, infrastruktur, forvaltning af offentlige finanser og landdistriktsudvikling. Der skete fremskridt i forbindelserne med EU's naboer i Østeuropa og i det sydlige Middelhavsområde i økonomisk henseende, men ikke i tilstrækkelig grad i relation til demokratiske reformer og menneskerettigheder. Det var afslutningen på Kommissionens evaluering af den europæiske naboskabspolitik (ENP) og det fjerde sæt ENP-rapporter⁵, der blev vedtaget i maj. Disse viser klart de fordele, partnerlandene har som følge af

⁵ KOM(2010) 207 af 12.5.2010.

forbindelserne med EU. Der skete betydelige fremskridt inden for transport, energi, klimaændringer, forskning og udvikling samt sundhed og uddannelse. I den østlige partnerskabsregion fortsatte forhandlingerne om en forbedret associerings- og frihandelsaftale med Ukraine, men der blev indledt forhandlinger om associeringsaftaler med Moldova, Armenien, Aserbajdsjan og Georgien. Syvende runde af de langdragne forhandlinger om en ny aftale med Rusland, der nu er en del af ENP, blev afsluttet i december. I den sydlige naboskabsregion blev der holdt et topmøde i marts i Marokko for at markere landets "avancerede status" som EU-partner. To forsøg på at holde et topmøde i Middelhavsunionen, først i juni og så i november, mislykkedes.

EU's bistand til ENP-regionen fokuserede på jobskabelse, forbedring af investeringsklimaet, god regeringsførelse, udvikling af sociale infrastrukturer og støtte til administrative, økonomiske og sociale reformer. Den vanskeligste sociale situation er fortsat situationen i det besatte palæstinensiske område, hvor de socioøkonomiske indikatorer på trods af den humanitære bistand ikke blev forbedret i 2010, og hvor 30 % af den palæstinensiske befolkning fortsat lever i fattigdom.

I perioden 2008-2010 støttede naboskabsinvesteringsfaciliteten (NIF) 35 projekter inden for transport, miljø- og energisektoren samt den sociale og private sektor med NIF-tilskud på i alt 260 mio. EUR. Dette bidrog til at tilvejebringe 9,4 mia. EUR til investeringer fra internationale finansielle institutioner.

EU's forbindelser med Asien bliver stadig mere komplekse. De asiatiske landes fremkomst på den økonomiske og politiske scene skaber dramatiske ændringer, der påvirker balancen i de globale forbindelser. EU afholdt topmøder med Kina i oktober og med Indien i december. Der fandt mange kontakter sted på regionalt plan, f.eks. med ASEAN (Sammenslutningen af Stater i Sydøstasien), og på bilateralt plan. Horisontale spørgsmål som miljø og klimaændringer var vigtige emner. Der er blevet undertegnet partnerskabs- eller frihandelsaftaler med Indien, Indonesien, Mongoliet, Filippinerne og Vietnam, eller der er forhandlinger i gang med dem herom.

Asiens økonomiske vitalitet og hurtige industrialisering, som Kina og Indien er eksponenter for, er imponerende. Men selv om dette har været til stor gavn for en voksende middelklasse, er Asien fortsat hjemsted for to tredjedele af verdens fattige. Udviklingsbistand står derfor fortsat højt på EU's asiatiske dagsorden, der er rettet mod fattigdomsbekæmpelse, sundhed og uddannelse.

De centralasiatiske overgangsøkonomier har haft betydelige vækstrater i det sidste årti, men har i betragtelig grad været berørt af den seneste krise. EU's bistand fokuserede på at forøge levestandarden, udvikle den sociale sektor og tilvejebringe et socialt sikkerhedsnet. Den søger også at forbedre retsstaten og god ledelsesskik i det offentlige. Der er blevet oprettet en investeringsfacilitet for Centralasien, der fokuserer på at kombinere tilskud og lån inden for energi, miljø, små og mellemstore virksomheder og social infrastruktur.

Det årlige EU-topmøde med Latinamerika og Stillehavsområdet fandt sted i maj i Madrid. Efter seks års dødvande blev forhandlingerne om en associeringsaftale mellem EU og Mercosur genoptaget med flere forhandlingsrunder og en tidsplan for 2011. Topmødet gav startskuddet til den latinamerikanske investeringsfacilitet (LAIF) og godkendte afslutningen af forhandlinger om en associeringsaftale med Centralamerika og en handelsaftale mellem EU og Colombia og Peru. Narkotikabekæmpelse indgik også i EU's kontakter med de

latinamerikanske partnere, navnlig omkostningerne i forbindelse med narkotikabekæmpelsesoperationer og foranstaltninger til bekæmpelse af transit af narkotika fra Latinamerika til Europa via Vestafrika. I maj vedtog Europa-Kommissionen sit første landstrategidokument for Cuba nogensinde, der skal danne grundlag for det fremtidige bilaterale samarbejde.

Ca. 40 % af Latinamerikas befolkning lever fortsat i fattigdom. I 2010 vedtog Kommissionen 24 aktioner i Latinamerika til en samlet værdi af 356 mio. EUR. De vigtigste områder vedrører bekæmpelsen af fattigdom, social samhørighed, gensidig viden og forståelse, bæredygtig udvikling, narkotikabekæmpelse samt handel og den private sektor.

Integrering af horisontale spørgsmål

I årets løb har EU samarbejdet med sine udviklingspartnere om tværgående spørgsmål, der berører alle aspekter af EU's udviklingspolitik. EU sigter mod at gøre disse spørgsmål til en integrerende del af alle udviklingsaktiviteter. To af disse blev taget op på konferencerne i Nagoya og Cancun om nye ordninger for biodiversitet og klimaændringer. Nagoyaforhandlingerne mandede ud i en protokol om adgang til genetiske ressourcer og en strategiplan for 2011-2020. På Cancunkonferencen blev der vedtaget en pakke af beslutninger, der fik forhandlingerne om en ny international post-Kyoto-klimaordning tilbage på sporet efter det resultatløse møde i København i 2009.

Demokratiske styreformer er et andet tværgående spørgsmål, hvor EU har ydet sektorspecifik støtte og gennemført informations- og bevidstgørelsesaktiviteter. God regeringsførelse er et tilbagevendende emne i den politiske dialog med partnerlandene. Det er afgørende for et sundt investeringsklima, god forvaltning af de offentlige finanser, nedbringelse af korruption og styrkelse af institutionerne.

Ligestilling mellem kønnene er et af de fem principper, der ligger til grund for EU's udviklingspolitik. I juni vedtog EU en handlingsplan for ligestilling og styrkelse af kvinders indflydelse og status i udviklingssamarbejdet. Den sigter mod at styrke EU's bestræbelser på at fremme ligestillingen mellem kønnene i udviklingslandene og realisere årtusindudviklingsmålene. Handlingsplanen, der dækker perioden 2010-2015, vil sikre, at ligestillingsspørgsmål indgår i den årlige og flerårige planlægning af EU's udviklingsprogrammer og -projekter.

Det Europæiske Instrument for Demokrati og Menneskerettigheder (EIDHR) finansierer menneskerettighedsprojekter og -initiativer i hele verden inden for rammerne af de relevante EU-politikker. Det er det konkrete udtryk for EU's intention om at integrere støtte til demokrati og menneskerettigheder i alle sine eksterne politikker. EIDHR afsætter en del af sit budget til mindre projekter i individuelle lande. Blandt de prioriterede spørgsmål er kvinders og børns rettigheder og beskyttelse af mindretal. EIDHR organiserer også valgobservationsmissioner og valgbistandsprojekter. I 2010 vedrørte denne aktivitet næsten 20 lande, primært i Afrika, og beløb sig til i alt 100 mio. EUR.

Fødevarerikkerhed

I maj vedtog EU en ny rammepolitik for fødevarerikkerhed⁶. Den er baseret på at hjælpe lokale landmænd og små landmænd i nødlidende lande overalt i verden, bistå sårbare befolkningsgrupper og udarbejde regionale landbrugs- og fødevarerikkerhedspolitikker. Den nye rammepolitik fremmer de emner, der er genstand for EU's hurtigt reagerende fødevarerfacilitet, der yder 1 mia. EUR til 50 mållande i perioden 2009-2011. Der var blevet disponeret over det fulde beløb i slutningen af 2010, idet 80 % af beløbet allerede var kommet til udbetaling.

I 2010 ydede EU også fødevarerhjælp og andre former for nødhjælp til mere end 150 millioner mennesker, som var ramt af natur- eller menneskeskabte katastrofer i 80 lande overalt på kloden. Det endelige budget var på over 1 mia. EUR.

Vejen frem

Den langsomme genrejsning efter den globale krise, de højere fødevarer- og energipriser og det folkelige pres for demokratiske forandringer, især i visse lande i Middelhavsområdet og Mellemøsten, har skabt nye rammebetingelser for EU's udviklingspolitik i og efter 2011. I 2011 vil en af hovedopgaverne blive at tage disse udfordringer op og samtidig gennemføre støtteprioriteterne.

Blandt disse prioriteter er opfølgningen af topmødet om årtusindudviklingsmålene med henblik på at sikre, at EU's og dets medlemsstaters udviklingspolitik får størst mulig virkning i forhold til gennemførelsen af disse mål. EU er fast besluttet på at fremskynde processen med det formål at komme årtusindudviklingsmålene nærmere inden 2015. Med hensyn til klimaændringer vil EU følge op på Cancunaftalen og samarbejde med partnerne i udviklingslandene om forberedelserne til de næste post-Kyoto-forhandlinger i december 2011 i Durban. EU koncentrerer sin hurtige startfinansiering om at modvirke klimaændringer og støtte tilpasningsbestrebelse i de mindst udviklede lande (LDC) og små østater, der er udviklingslande. FN's konference om bæredygtig udvikling i juni 2012 vil give EU lejlighed til at fremskynde sit mål om at fremme overgangen til en grønnere økonomi i udviklingslandene.

EU vil også forberede den holdning, det skal indtage på mødet på højt plan om støtteeffektivitet i Busan i november og på fjerde EU-konference om de mindst udviklede lande i maj i Istanbul.

Ud over at styrke bistandssamarbejdet med USA, Japan og de internationale finansielle institutioner vil EU stærkt støtte de ny vækstøkonomier som udviklingspartnere. Deres rolle omfatter syd-syd-programmer og -projekter samt et trekantssamarbejde med de traditionelle donorer. Europa-Kommissionen vil deltage i opfølgningsaktiviteterne efter G20-topmødet i november i Seoul gennem sin udviklingsgruppe. Den vil også fremme yderligere samarbejde om udvikling med Kina og Afrika.

Internt har Europa-Kommissionen udarbejdet et ambitiøst reformprogram for 2011 gennem en række politiske initiativer, herunder opfølgningen af konsultationer om EU's fremtidige udviklingspolitik. Målet er at gøre den til en katalysator for udviklingslandenes interne kapacitet til at skabe inklusiv og bæredygtig vækst og mobilisere deres egne økonomiske,

⁶ KOM(2010) 126 endelig af 31.3.2010 og KOM(2010) 127 endelig af 31.3.2010.

naturlige og menneskelige ressourcer og styre dem i denne retning. En meddelelse senere i 2011 vil fastlægge rammerne for EU's udviklingsbistand frem til 2020.

Kommissionen vil også offentliggøre meddelelser om budgetstøtte og om investering og vækst i udviklingslandene. Den vil offentliggøre rapporter om den officielle udviklingsbistand (ODA) fra EU og medlemsstaterne og om sammenhængen mellem udviklingspolitikken og andre EU-politikker, samtidig med at den vurderer EU's resultater på fem hovedområder: integreringen af udviklingslandene i verdensøkonomien, fødevarerikkerhed, klimaændringer, migration og sikkerhed. I løbet af 2011 vil Kommissionen endvidere udarbejde forslag til, hvordan udgifterne via EU's budget skal struktureres, herunder tildelingen til udviklingsbistand, for regnskabsperioden 2014-2020.

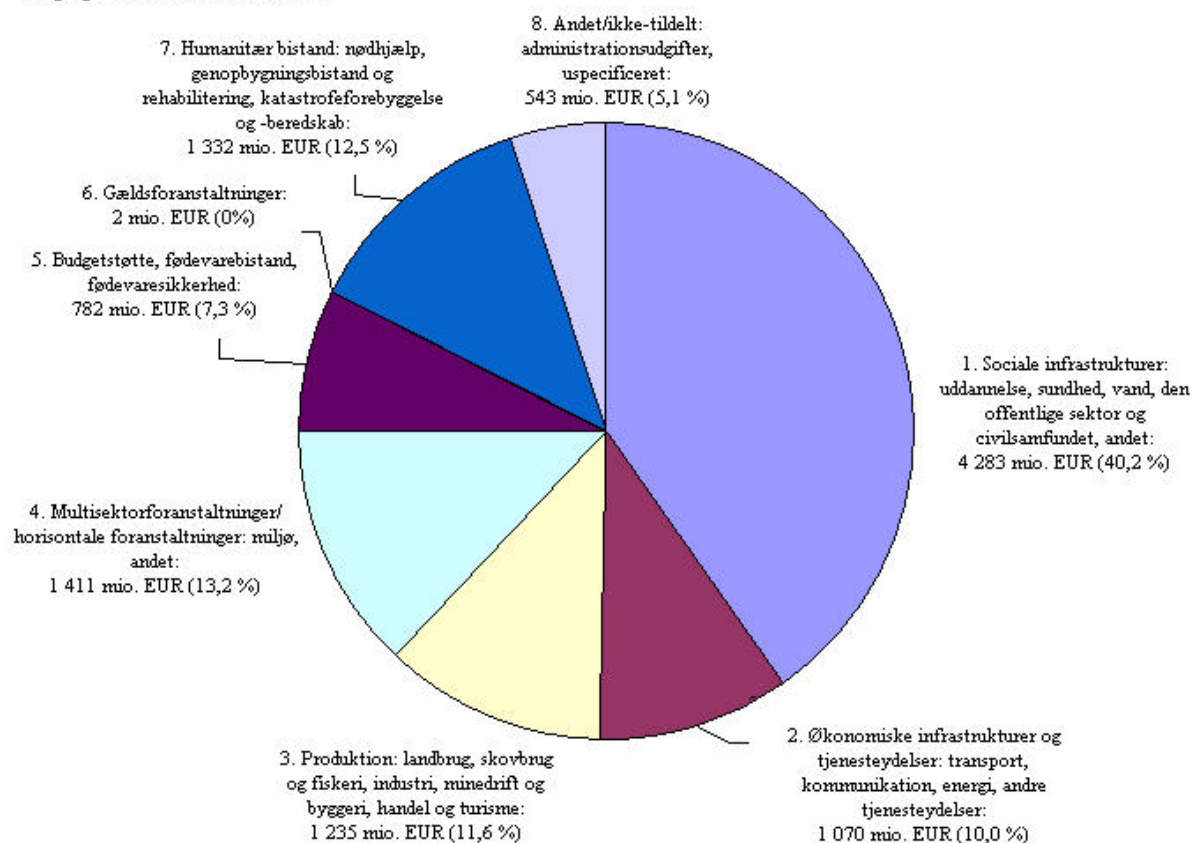
På det institutionelle plan skulle ændringerne som følge af Lissabontraktaten bidrage til en bedre programmering og forvaltning af EU's bistand. De mest relevante ændringer er:

- udnævnelsen af den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, der som Kommissionens næstformand er ansvarlig for at sikre sammenhængen i EU's optræden udadtil, og som også er formand for Rådet i udenrigsanliggender
- oprettelsen af Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten), der fungerer som støtte for den højtstående repræsentant og næstformand for Europa-Kommissionen, formanden for Det Europæiske Råd og formanden for Kommissionen
- nye muligheder for at forbedre samarbejdet mellem medlemsstaterne og fælles programmering.

Denne nye struktur vil, sammen med passende finansielle ressourcer for perioden 2014-2020, styrke EU's status som en vigtig international aktør og støtte for den globale udvikling.

Forpligtelser i 2010 i mio. EUR

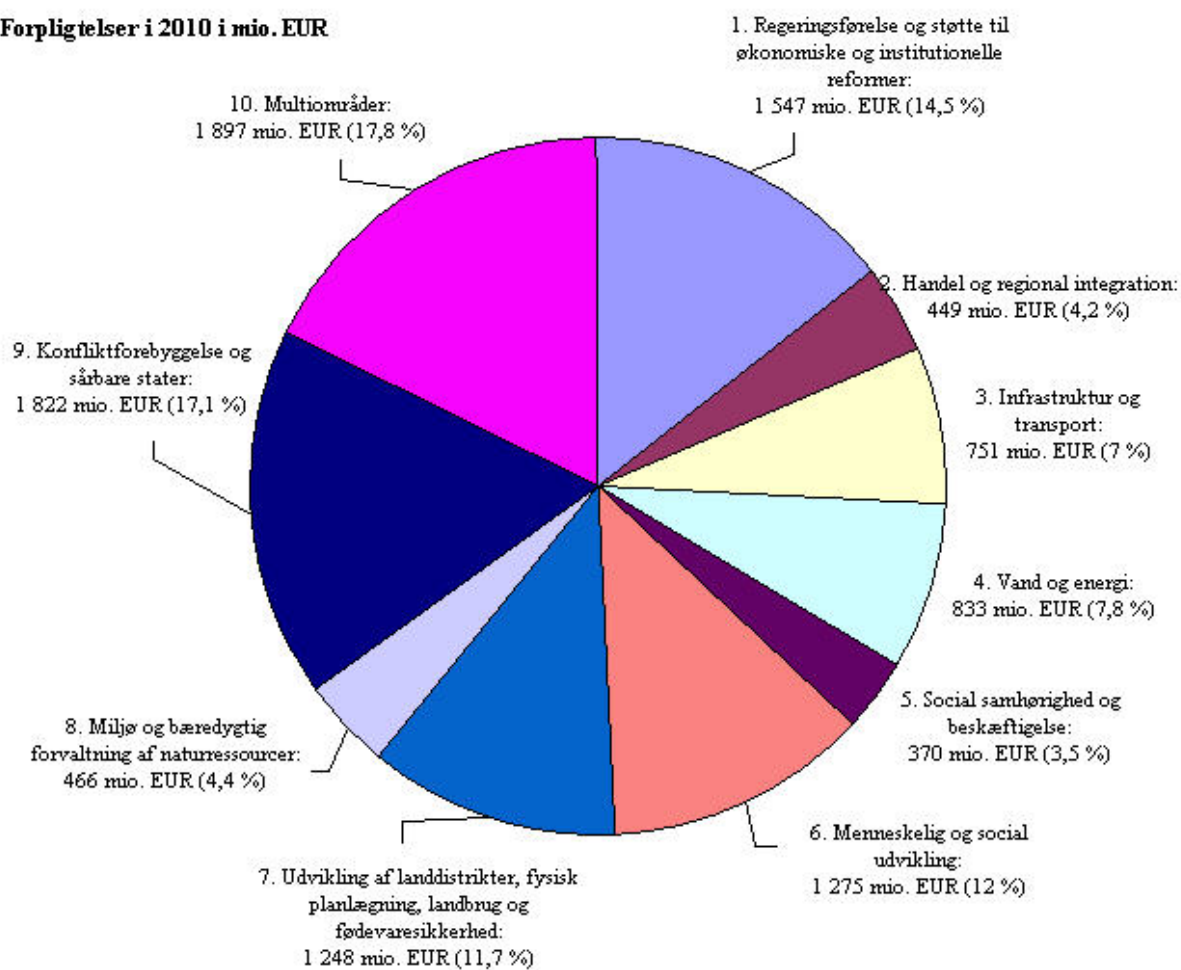
Diagram 1: Fordeling på sektorer

Officiel udviklingsbistand, der forvaltes af Europa-Kommissionen.

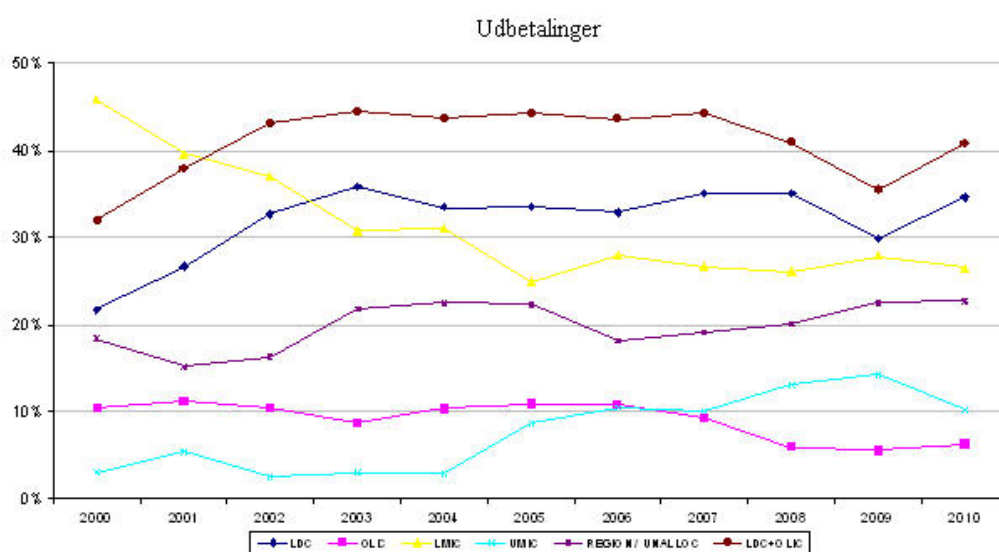
Diagram 2: Europæisk konsensus: områder vedrørende EU-udviklingssamarbejde

Forpligtelser i 2010 i mio. EUR

Officiel udviklingsbistand, der forvaltes af Europa-Kommissionen.

Diagram 3: Fokus på fattigdom 2000-2010

LDC: Least developed Countries (mindst udviklede lande)

OLIC: Other Low Income Countries (andre lavindkomstlande)

LMIC: Lower Middle Income Countries (mellemindkomstlande i lavere gruppe)

UMIC: Upper Middle Income Countries (mellemindkomstlande i højere gruppe)

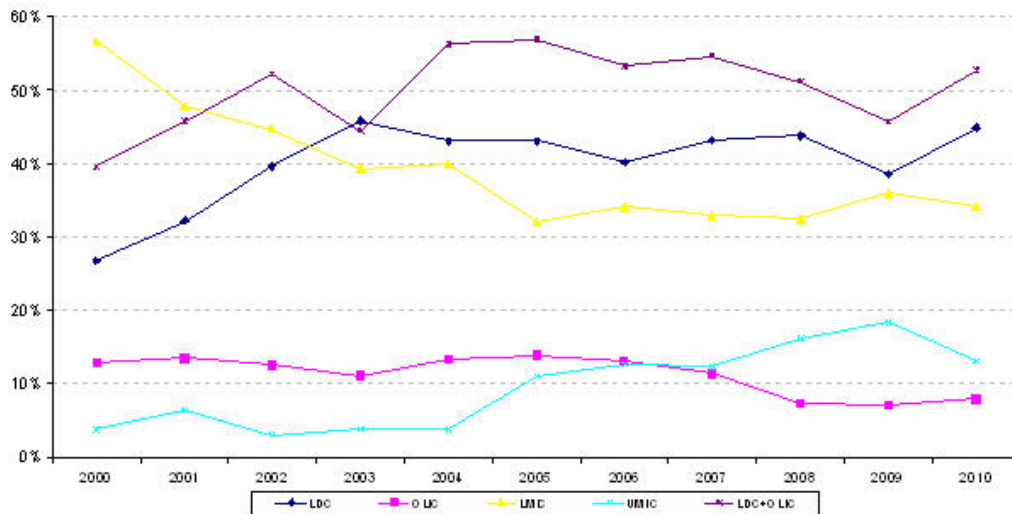
REGION/UNALLOC: Regional Programmes and Unallocated (regionale programmer og ikke-tildelt)

REGION/UNALLOC-programmerne begunstiger også de fattigste lande.

I den nye DAC-liste, som trådte i kraft i 2008, er en række af OLIC'er blevet omklassificeret til mellemindkomstlande i lavere gruppe: Cameroun, Kap Verde, Indien, Republikken Moldova, Mongoliet, Nicaragua og Republikken Congo.

Diagram 3a: Fokus på fattigdom 2000-2010

Udbetalinger

LDC: Least Developed Countries (mindst udviklede lande)

OLIC: Other Low Income Countries (andre lavindkomstlande)

LMIC: Lower Middle Income Countries (mellemindkomstlande i lavere gruppe)

UMIC: Upper Middle Income Countries (mellemindkomstlande i højere gruppe)

For at harmonisere fremlæggelsen af dette indeks med andre donorer, er dette indeks også blevet beregnet uden at tage hensyn til regionale og ikke-tildelte projekter.

I den nye DAC-liste, som trådte i kraft i 2008, er en række af OLIC'er blevet omklassificeret til mellemindkomstlande i lavere gruppe: Cameroun, Kap Verde, Indien, Republikken Moldova, Mongoliet, Nicaragua og Republikken Congo.